

Nationaal Archief
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Nummer Toegang: 2.04.26.01

Inventaris van het archief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken: Geheim archief, 1811-1850

Versie: 23-06-2021

A.E.M. Ribberink

Nationaal Archief, Den Haag 1952

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Verantwoording van de bewerking.....	8
Ordering van het archief.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Verwante archieven.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Ministerie van Binnenlandse Zaken, Geheim Archief

Periodisering:

archiefvorming: 1814-1850

oudste stuk - jongste stuk: 1811-1850

Archiefbloknummer:

B24054

Omvang:

86 inventarisnummer(s)8,40 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Ministerie van Binnenlandse Zaken

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het chronologisch geordende Geheim archief bevatte de stukken van vertrouwelijke aard, die vanaf 1817 ook wel werden opgeborgen in het Kabinetsarchief: het is dus aan te bevelen beide archieven naast elkaar te raadplegen.

Het betreft onder meer correspondentie met de gouverneurs in de provincie over de samenstelling van stedelijke besturen (1816, 1824), rapporten betreffende de openbare orde, waaronder (vanaf 1834) stukken over de zogenaamde Afscheidenen. In de jaren 1826 tot 1829 (toen de katholieke eredienst onder Binnenlandse Zaken ressorteerde) zijn er veel stukken over het Collegium Philosophicum te Leuven.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Volledig openbaar.

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

Het archief bevat geen stukken welke in een zodanige staat verkeren, dat raadpleging of kopiëring ervan aan belemmeringen onderworpen zijn. Evenmin behoren buitenformaat stukken of anderszins afwijkende stukken tot het archief.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Ministerie van Binnenlandse Zaken, Geheim Archief, nummer toegang 2.04.26.01, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, BiZa / Geheim Archief, 2.04.26.01, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

Vanaf 1814 werd een geheim archief gevormd en vanaf oktober 1817 tevens een kabinetsarchief gevormd, beide voor zaken van vertrouwelijke aard. Het is onduidelijk hoe in de jaren 1817-1850 de stukken werden verdeeld over het geheim archief dan wel het kabinetsarchief, er is thans geen principiële verschil in de aard van de stukken. In 1850 stopte men met het geheim archief, wellicht omdat ook de administratie zelf geen duidelijk verschil meer zag.

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Overbrenging van een overheidsarchief

Inhoud en structuur van het archief

VERANTWOORDING VAN DE BEWERKING

Een gedeelte van het archief was geïnventariseerd door P.Berends, hoofdcommies bij het Algemeen Rijksarchief¹. De nieuwe inventarisatie vond plaats in 1987 en heeft dit gedeelte zo gelaten, behoudens hernummering en invoeging van elders verkeerd geplaatste stukken en splitsing van te dikke portefeuilles.

ORDENING VAN HET ARCHIEF

Bij de vorming van het geheim archief werd het toegepaste archiefstelsel nogal eens gewijzigd. De indices over de jaren 1814-1836 bevatten tevens hoofden- en nummerlijsten; die over 1837-1850 zijn in feite agenda's, waarin op de linker pagina de ingekomen stukken en op de rechter de uitgaande stukken zijn geregistreerd (de eigenlijke agenda's inv.nrs 65-70, houden op in 1836). In het verbaal zijn de ingekomen stukken in bepaalde jaren geborgen bij de minuten (met in de beginjaren een doorlopende nummering), dan weer daarvan gescheiden. Vanaf 1837 kregen zowel de ingekomene stukken als de minuten een eigen (per jaar) doorlopende nummering, waarop ze zijn geborgen: in die periode is dus sprake van een agendastelsel.

1 zie verslag 1980 blz. 90/91, nummers 2294 e.v.

Verwant materiaal**BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN**

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

VERWANTE ARCHIEVEN

Het kabinetsarchief van Binnenlandse Zaken (nummer toegang: 2.04.26.02)

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1-64	Geheim archief 1814-1850
1	1814 aug. 22 - 1816 mrt. 16 Hierin een omslag, gemerkt A, bevattende kopieën van stukken betreffende de door de Russen te Groningen en Zwolle gerequireerde paarden, laken en fl 120.000, een memorie hierover en stukken gemerkt B-L, nopens de Commissie voor de Samenstelling der Constitutionele Wetten, 21 dec. 1813 - 14 mrt. 1814.
2	1816 mrt. 18 - juni 29
3	1816 juli 2 - sep. 29
4	1816 okt. 1 - 1818 juni 17
5	1818 juli 3 - 1821 apr. 18
6	1821 juni 6 - 1823 nov. 20
7	1823 nov. 21 - 1824 jan. 31
8	1824 feb. 2 - 1825 sep. 6
9	1825 sep. 12 - dec. 31
10	1826 jan. 2 - mei 29
11	1826 juni 1 - sep. 30
12	1826 okt. 3 - 1827 mei 31
13	1827 juni 2 - dec. 28
14	1828 jan. 12 - juli 30
15	1828 aug. 7 - 1829 mrt. 28
16	1829 apr. 9 - dec. 31
17	1830 jan. - juli
18	1830 aug. 1 - okt. 15
19	1830 okt. 16 - nov. 30
20	1830 dec. - 1831 mrt.
21	1831 apr. - dec.
22	1832 jan. - juli
23	1832 aug. - dec.
24	1833 jan. - mrt.
25	1833 apr. - juli
26	1833 aug. - sep.
27	1833 okt. - dec.
28	1834 jan. - juli
29	1834 aug. - nov.
30	1834 dec. - 1835 jan.
31	1835 feb. - juli
32	1835 aug. - dec.
33	1836 jan. - feb.
34	1836 mrt. - juli
35	1836 aug. - sep.
36	1836 okt. - dec.
37	1837 jan. - mrt.
38	1837 apr. - aug.
39	1837 sep. - dec.
40	1838 jan. - apr.
41	1838 mei - sep.
42	1838 okt. - 1839 jan.
43	1839 feb. - juni

44	1839 juli - aug.
45	1839 sep. - nov.
46	1839 dec. - 1840 mrt.
47	1840 apr. - juli
48	1840 aug. - nov. 14
49	1840 nov. 16 - 1841 jan. 15
50	1841 jan. 16 - mrt. 11
51	1841 mrt. 12 - apr. 29
52	1841 mei - juli
53	1841 aug. - sep.
54	1841 okt. - dec.
55	1842 jan. 1 - apr. 23
56	1842 apr. 24 - sep. 30
57	1842 okt. - 1843 feb.
58	1843 mrt. - okt.
59	1843 nov. - 1844 sep.
60	1844 okt. - dec.
61	1845 jan. - okt.
62	1845 nov. - 1846 dec.
63	1847 jan. - dec.
64	1848 - 1849 - 1850

65-70 Agenda's.
1814-1836

65	1814 aug. - 1823 okt.
66	1823 okt. - 1826 dec.
67	1827 jan. - 1828 dec.
68	1829
69	1830
70	1831 jan. - 1836 dec.

71 Indices op het geheim archief, en klapper op de indices.
1814 aug. - 1823 juli

72-79 Indices op het geheim archief.
1823-1850

72	1823 okt. - 1829
73	1830
74	1831-1836
75	1837-1838
76	1839-1840
77	1841
78	1842-1844
79	1845-1850

80-86 Klappers op de indices.
1823-1850

80	1823-1829
81	1830
82	1831-1836
83	1837-1840
84	1841-1842
85	1843-1845
86	1846-1850